English-Ukrainian Computer Glossary and Short Glossary of Audio-Visual Technology

Compiled by:
Peter Fedynsky, Tamara Horodysky
Teresa Kikena, Richard Robin

Canadian Institute of Ukrainian Studies Press University of Alberta Edmonton 1990

Canadian Institute of Ukrainian Studies Press University of Alberta

Occasional Research Reports

CIUS Press publishes research reports, including theses, periodically. Copies may be ordered from the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 352 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta, T6G 2E8.

The name of the publication series and the substantive material in each issue (unless otherwise noted) are copyrighted by the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press.

PRINTED IN CANADA

Серія довідників

Українсько-англійський словник комп'ютерних термінів і Англо-українські авдіо-візуальні терміни

опрацювали:

Петро Фединський, Тамара Городиська, Тереза Кікена, Ричард Робін

Довідник № 37 - 1990

Видавництво Канадського інституту українських студій Альбертський університет Едмонтон, Альберта

Occasional Research Reports

English-Ukrainian Computer Glossary and Short Glossary of Audio-Visual Technology

Compiled by:

Peter Fedynsky, Tamara Horodysky, Teresa Kikena, Richard Robin

Research Report No. 37 - 1990

Canadian Institute of Ukrainian Studies Press University of Alberta Edmonton, Alberta

Зміст

стор. 1	
стор. 14	
стор. 27	
	стор. 14

Contents

Ukrainian-English computer terms	р	. 1
English-Ukrainian computer terms	p.	14
English-Ukrainian audio-visual terms	p.	27

TOWARD A DEFINITIVE LEXICON OF UKRAINIAN COMPUTER TERMS

The computer age has posed another challenge for the Ukrainian language to keep pace with developments in science and technology. Those who speak Ukrainian must be able to coin new terms or effectively assimilate foreign ones to keep the language up to date. In many cases, this has already been done. A number of original Ukrainian words have appeared, and such English words as bit, byte, interface and joystick have been readily adopted. But some expressions are tentative or awkward and will, presumably, be replaced if Ukrainian computer specialists routinely use their native language on the job.

This, however, is a big if. The caretaker and final arbiter of the Ukrainian language, Soviet Ukraine, lacks not only the hardware and software required in the new age, but also has little information to transmit in the language of its people, because most critical data in the Soviet Union is processed in Russian, often through Russia.

A functional Ukrainian computer vocabulary depends upon the ability of Ukrainians to conduct substantive political, economic, scientific and cultural affairs free of undue linguistic or geographic intermediaries. Unless the people of Ukraine use Ukrainian for such purposes, the language will be left with nothing important to say and may, ultimately, lose its reason to exist.

The Soviet Union has recently begun to acknowledge that many decades of official Soviet hostility to non-Russian languages and cultures did considerable harm to what are now increasingly recognized as unique and irreplaceable assets. Whether such acknowledgement allows Ukrainian and other languages of the Soviet Union to prosper in the future remains to be seen.

In the meantime, this research paper is being published to help foster a better Ukrainian technical vocabulary and to develop the same power as the literary language. The glossary is not definitive or comprehensive, but may be useful for experts who wish to compile an authoritative, and preferably computerized, lexicon of Ukrainian computer terms.

ДО ПИТАННЯ ВИЧЕРПНОЇ ЛЕКСИКИ УКРАЇНСЬКИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕРМІНІВ

Доба комп'ютера кинула українській мові новий виклик: необхідність іти в крок з розвитком у галузях науки й техніки. Ті, що користуються українською мовою, мусять бути спроможними творити нові терміни або відповідно засвоювати іншомовні, щоб достосувати мову до сучасних потреб. До певної міри це вже зроблено. З'явилося немало оригінальних українських слів, а такі англійські слова як, наприклад, «bit», «byte», «interface» і «joystick» прижилися без змін. Проте, деякі терміни все ще експериментальні чи явно незґрабні і, треба надіятися, будуть замінені, якщо українські комп'ютерні спеціялісти користуватимуться у своїй праці рідною мовою.

Але саме в цьому суть проблеми. Опікун української мови й остаточний арбітр її правильного вживання — Радянська Україна — просто не має необхідного сучасного комп'ютерного обладнання і його програмного забезпечення, оскільки найважливіша інформація в Радянському Союзі передається російською мовою і, як правило, при посередництві Російської РФСР.

Функціональна українська комп'ютерна мова залежить від можливости українців вести необхідні політичні, економічні, наукові й культурні справи незалежно від зайвих мовних чи географічних посередників. Якщо українці не вживатимуть своєї рідної мови для такої мети, вона не матиме нічого важливого до сказання і, кінець-кінцем, може взагалі втратити підстави для свого дальшого існування.

Останнім часом керівники Радянського Союзу почали визнавати, що багато десятиліть ворожого ставлення до неросійських мов і культур завдали важкого удару цінностям, що їх поступово починають визнавати своєрідними й незамінними. Чи таке визнання дозволить українській та іншим мовам Радянського Союзу розвиватися – покаже лише майбутнє.

У світлі таких міркувань, публікація цієї дослідницької праці має на меті сприяти створенню кращої української технічної термінології, надавши їй потужности, співзвучної могутності української літературної мови. Проте, майте, будь-ласка, на увазі, що пропонований словник не претендує на незамінність чи вичерпність. Він просто може бути корисним для експертів, які бажають укласти авторитетний (і побажано комп'ютеризований) словник українських комп'ютерних термінів.

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕРМІНІВ

A

абзац	paragraph
аварійна відмова	crash
автоматизація діяльности установи	office automation
автоматизоване моделювання	computer-aided modelling (CAM)
автоматизоване проєктування	computer-aided design (CAD)
автоматизоване робоче місце (АРМ)	computerized desktop; computerized office
автономний режим	off-line mode
АЛА	ADA
адреса	address
адресування	addressing
азбучно-цифровий	alpha-numeric
азбучно-цифровий принтер	alphanumeric printer
апостроф	apostrophe
арґумент	
• •	argument
асемблер	assembler
атрибут	attribute
атрибут призначений по умовчанню	default value

Б

багатокористувальний	multiuser
багатотермінальна система	multiterminal system
база даних	data base
базова конфігурація	basic configuration
базовий	basic
байт	byte
кілобайт	kilobyte
мегабайт	megabyte
бар код	bar code
БЕЙСИК	BASIC
біжучий	current
~ диск	current disk
~ зареєстрований дискдрайв	active disk drive
~ рядок на екрані	template (current screen line)
більше	greater than
біт	bit
блок	block
бод	baud
буква	character
булівський	Boolean
буфер	buffer
бухгальтерська програма	accounting program
бухгальтерський звіт	spreadsheet
бюро	office

B

валок (для паперу в принтері) platen велика літера capital letter великий комп'ютер mainframe computer версія version верхній регістр upper case вибирати select вивіл output виводити output view вид видалити delete виділити highlight print out видрукувати call виклик виконавчий файл executable file (EXE) виконувати execute виправити «Штрихом» white out (a mistake) вислів expression вихідна мова source language вихідна програма source program вихідний код source code відбілювати white out (a mistake) відеоатракціон video game відеозапис videotape відеоігри video game відеомагнетофон videotape recorder відеострічка videotape video terminal; monitor; screen відеотермінал failure вілказ відкриті дужки open brace віплапка debugging відмова down (failure) відмовляти fail edit відредагувати Вінчестер-диск Winchester disk Вінчестер-накопичувач Winchester drive внутрішний запам'ятовуючий пристрій mass storage device волокно fiber волоконна оптика fiber optics волоконний кабель fiber cable вставка insert; insertion insert; insertion вставляти insert втулка

Г

галузь
гард диск
гард дискдрайв
гарячий старт
генератор символів
гнучкий диск

branch hard disk hard disk drive warm boot character generator floppy disk

	годинник реального часу	real time clock
	головка	head
	~ эчитування/запису	read/write head
	голограма	hologram
	голографія	holography
	голосовий вивід	voice output
	голосовий увід	voice input
	графіка	graphics
	~ з адресуванням точок	dot-addressable graphics
	~ з по-бітовим зображенням	bit-mapped graphic
	графічна плата	graphics board
	графічний дисплей	graphics screen
	графічний режим	graphics mode
	густина запису інформації	density
_		
Γ		
	гльобальний	global
	~ розшук	global search
	poomyk	groom somen
П		
Д		
	двокрапка	colon
	двохсторонній подвійної густини флопі диск	double-sided double-density floppy
	десятковий	decimal
	джойстик	joystick
	дисасемблер	disassembler
	диск	disk
	дискдрайв	disk drive
	дискова операційна система (ДОС)	disk operating system (DOS)
	дисковод	drive; disk drive
	дисплей	display; monitor; screen
	дистрибутивний диск	distribution disk
	дистрибуція	distribution
	діялоговий	interactive
	діялоговий режим	conversational mode
	довжина	length
		•
	~ рядка	line length
	~ слова ~ файла	word length
	• ****	file length
	довільний доступ	random access
	додатковий пристрій (запасний)	back-up device
	документація	documentation
	домашне видавництво	desktop publishing
	допустимий	valid
	доріжка	track
	ДОС	DOS; disk operating system
	доступ	access
	драйвер	driver
	дрібний шрифт	fine print
	дружелюбний	user friendly
	друкарська машина	
	прукарська машина	typewriter

лужки parentheses

E

екран screen екранний дисплей full screen екранний редактор full screen editor електрична друкарська машина electric typewriter електро-обчислювальна машина (ЕОМ) computer емулювати emulate емуляція emulation енерго-незалежна пам'ять non-volatile memory

EXE file

ЕХЕ файл

е ж

ємність memory capacity hard disk жорсткий диск

3

забезпечувати support завантажувати boot загружати boot: load загружчик loader load загрузка замок регістра caps lock запам'ятовуючий пристрій storage device запам'ятовуючий пристрій з довільним random access memory (RAM) запам'ятовуючий пристрій на магнетних bubble memory

поменах запасна копія back-up copy запасний back-up запис record; recording

записувати record: write write to disk записувати на диск write to file записувати у файл запитання prompt зареєстрований active зафіксований fixed

захист запису write protection зв'язок communications зірочка asterisk

зірчатка tractor змінний variable зміст directory зміст (файла)

contents (of a file) зміщення offset character знак

question mark ~ запитання EOF symbol (code) ~ кінця файла percent sign ~ процентів ~ рівняння equal sign

number sign
delete; erase
external
external memory
stop
read
read into memory
ID
user ID
file ID
icon
integrated circuit
smart
intelligent videoterminal
smart terminal
interpreter
interface
SCSI (Small Computer Information System)
I/O interface
information retrieval system
bus, channel
communications channel
office
cassette recorder (for computers)
directory
bracket
kilobyte
end of file; EOF
click
key word; reserved word
key
insert key
The state of the s
delete key space bar
space par
•
reset key
reset key reset key
reset key reset key control character
reset key reset key control character control key
reset key reset key control character control key keyboard
reset key reset key control character control key keyboard COBOL
reset key reset key control character control key keyboard
reset key reset key control character control key keyboard COBOL
reset key reset key control character control key keyboard COBOL code
reset key reset key control character control key keyboard COBOL code control code

comma

кома

команла DIR DIR command line командний рядок коментар comment комірка cell компілювати compile компілятор compiler compiled language компільована мова комп'ютер, електро-обчислювальна машина computer (EOM) комп'ютерна грамотність computer literacy константа constant office контора controller контролер check sum контрольна сума конфігурація configuration конфігурувати configure копіювання copying копія сору користувач user крапка period крапка з комою semi-colon крок назад back space ксерокопія xerox copy xerox ксерокс italics; italic print курсив cursor курсор

Л

laser лазер лазерний принтер laser printer quotation mark лапки listing листинг лінійний linear лічильник counter program counter лічильник програми логічний logical ~ пристрій ~ device локальна мережа мікро ЕОМ local area network локальний local

M

макро macro макроасемблер macroassembler масив array материнська плата комр'ютера mother board машинний код computer code; machine code машинний переклад computer translation; machine translation мегабайт megabyte menu меню network мережа mouse миша

	мікродиск	3 1/2" disk
	мікрокомп'ютер	microcomputer
	мікропроцесор	microprocessor
	мікропроцесор(ний чип)	chip, microprocessing
	мікропроцесорний одноплатний модуль	single board card
	мікросхема	chip
	мікрофлопі (З 1/2-дюймовий (90 мм) гнучкий)	microfloppy
	мінідиск	5 1/4" disk
	мініфлопі (5 1/4-дюймовий (130 мм) гнучкий)	minifloppy
	мінус	minus
	мова	language
	~ асемблера	assembly language
	~ високого рівня	high-level language
	~ низького рівня	low-level language
	~ програмування	programming language
	~ середнього рівня	mid-level language
	моделювання, автоматизоване	computer-aided modelling (CAM)
	модем	modem
	модуль	module
	молодший біт	low bit
	монітор	monitor
	монітор на 25 рядків по 80 символів	monitor, 25 x 80
	мультиплікаційна графіка	animated graphics
H		
	навчання за допомогою ЕОМ	computer-aided instruction (CAI)
	надавати (значення змінним величинам)	assign (a value to a variable)
	надійність	reliability
	назва файла	filename
	наказ	command
	накопичувач	drive
	~ на магнетній стрічці	tape drive
	налагодження	debugging
	налагоджувач	debugger
	налагодити	debug
	напівпровідник	semiconductor
	напівпровідникова мікросхема	semiconductor chip
	настільний	desktop
	~ комп'ютер	desktop computer
	настільні аксесуари	desk accessories
	натискання клявіші	keystroke
	недопустимий	invalid
	нечутливість до відмов	fault-tolerance
	неявна назва	wildcard filename
	неявне ім'я	wildcard file
	нижній регістр	lower case

0

об'єктна мова об'єктна програма object language object program

об'єктний object об'єктний код object code об'єм оперативної пам'яті RAM size область arrea область пам'яті обмежувач delimiter

односторонній флопі диск одинарної густини

оперативна пам'ять оперативний запам'ятовуючий пристрій

оперативний режим

оператор

операційна система

операційна система реального часу

опрацювання даних опрацювання тексту

оптичне розпізнання знаків, символів

офсет

memory area

single-density single-sided floppy disk

operand main memory main storage device on-line mode statement operating system

real time operating system

data processing word processing

optical character recognition (OCR)

offset

П

пакет прикладних програм паличка палітурка пам'ять паралельний порт паралельний принтер параметр пароль ПАСКАЛЬ

перезаписувати переіменувати переклад

перекрутити папір

перекрутити папір на один рядок перекручувати папір на цілий аркуш

перемикач DIP переназначування переназначувати переставляти букви

перехід на новий параграф периферійний контролер периферійний пристрій персональний комп'ютер

підказування підкреслювання підкреслювати підпрограма підрядок плаваючий

по-бітове зображення поворот каретки подвійна густина

software package

wand clipboard memory parallel port parallel printer parameter password Pascal

overwrite (a file) rename translation feed line feed form feed DIP switch redirection redirect

transpose (letters)

return

peripheral device controller

peripheral device personal computer

prompt underlining underline subroutine substring floating bit-mapping carriage return double density

подвійний	binary
подвійний код	binary code
подвійно клацнути	double click
позначка	label
покажчик стека	stack pointer
показати крупним планом	to zoom
поле	field
поля	margins
помилка	error
помилка запису	write error
порт уводу і виводу	input-output port
портативний	portable
послідовний	sequential
~ порт	serial port
~ файл	sequential file
послідовність	sequence
послідовність символів	character, sequence
постійний запам'ятовуючий пристрій	read only memory (ROM)
початок файла	top of file
прикладна програма	application software
прикладне програмне забезпечення	application software
припинення / припиняти	interrupt
пристрій	device
~ виводу	output device
~ для вводу і виводу	input-output device
~ термодруку	thermal printer
принтер	printer
лазерний ~	laser printer
~ матрично-голчатого типу	dot-matrix printer
~ пелюсткового типу	daisy-wheel printer
~ послідовної дії	serial printer
~ фарбо-розбризкуючий	jet-spray printer
провідний (ведучий) ком'пютер	host computer
програма	program
програміст	hacker; programmer
програмна сумісність	compatibility (of programs)
програмне забезпечення	software
програмне середовище	programming environment
програмно-секційований диск	soft-sectored disk
програмувальний запам'ятовуючий пристрій	programmable memory
програмувальний постійний	programmable read only memory (PROM)
запам'ятовуючий пристрій	
програмування	programming
програмувати	program
проєктування, автоматизоване	computer-aided design (CAD)
проміжок (між словами)	space (between words)
просувати	scroll
~ екран по файлі вперед	screen down
~ екран по файлі назад	~ up
процедура	procedure

регістр	case, register
верхній ~	lower case
нижній ~	upper case
редагувати	edit
редактор	editor
редактор зв'язку	linker
режим	mode
~ вставки	insert mode
~ он-лайн	on-line mode
~ праці в реальному часі	real time processing
діялоговий ~	conversational mode
~ запитання-відповідь	conversational mode
резидентна програма	resident software
резидентна утиліта	resident utility
резидентний	resident
рекурсивний	recursive
рекурсія	recursion
репрограмувальний	erasable
репрограмувальний запам'ятовуючий пристрій	erasable programmable only memory (EPROM)
риска дробу	slash
рісет	reset key
робочий диск	data disk
розвантажити	download
розв'язуюча здатність (монітору)	resolution
розгрузити	download
розпізнання, розпізнавання	recognition
~ голосу	speech recognition; voice recognition
~ знаків, символів	character recognition
розширення імени файла	extension (of a filename)
розширення файла	suffix (of a file name)
розшук	search
ґльобальний ~	global search
розшукувати	find
рядковий редактор	line editor
рядок	line
рядок символів	string
світлове перо	light pen
сегмент	segment
сектор	sector
середній час роботи на відказ (відмову)	mean time between failures
середовище	environment
СИМВОЛ	character
символ кінця файла	EOF code
символ (код) управління	control code
символи верхнього регістра	upper case characters
символи нижнього регістра	lower case characters
синтаксис	syntax
синтаксична помилка	syntax error
система	system
система для опрацювання даних	data processing system

системне програмне забезпечення system software Сі (мова програмування Сі) скловолокно fiber glass compiled program скомпільована програма скріпляти ланцюгом daisy-chain СОМ файл COM file CP/M CP/M старший біт high bit стек stack стирати erase стоп stop сторінка пам'яти memory page стрілка arrow сумісність з комп'ютером ІВМ IBM compatibility T табулятор tab тверда копія hard copy текст text word processor текстовий процесор text editor ~ редактор ~ режим text mode ~ файл text file технічне (електронне) обладнання hardware технічні засоби навчання educational technology тип файла filetype тип файла (розширення файла) filename suffix трактор tractor транзитна утиліта transient utility транзитний transient трек track тривалість часу відмови down time y увід input; enter увід-вивід input-output **УВОДИТИ** input; enter уводити-виводити input-output умовний перехід branching statement умовчання (по) default утиліта utility Ф фарбо-розбризкуючий принтер jet-spray printer файл file data file ~ даних read-write file ~ для читання і запису ~ з довільним доступом random access file ~ тільки для читання read only file фігурні дужки brace

Ф-клявіша	F-key
флаг	flag
флаг помилки	error flag
флопі	floppy
~ диск	floppy disk
~ дискдрайв	floppy disk drive
~ на 3 1/2 дюйма (90 мм)	3 1/2" disk, microdisk
~ на 5 1/4 дюйма (130 мм)	5 1/4" disk, minidisk
формат	format
форматування	formatting
Форт	Forth
ФОРТРАН	Fortran
функціональна клявіша	function key
10	•
X	
холодний старт	cold boot
Ц	
центральний блок	mother board
центральний процесор	central processing unit (CPU)
шкл	loop
44.002	100p
y	
1	
пин	chip
числові обчислення з подвійною точністю	double precision arithmetic
ANGIODI GO INGIONIMI D'INGERIMANO TO INICIA	double procision ariumicae
ж о ш ш	
шщюл	
швидкість	speed
шістнадцятковий	hexidecimal
шрифт	font
штучний інтелект	Artificial Intelligence (AI)
штучний розум	Artificial Intelligence (AI)
mij mm posjm	Amiciai intelligence (AI)

English-Ukrainian Computer Glossary

A

флопі на З 1/2 дюйма (90мм); мікродиск 3 1/2" disk флопі на 5 1/4 дюйма (130 мм); мінідиск 5 1/4" disk access бухгалтерська програма accounting program active біжучий, зареєстрований біжучий (зареєстрований) дискдрайв active disk drive ADA АДА address адреса addressing адресування AI (Artificial Intelligence) штучний розум; штучний інтелект азбучно-цифровий alpha-numeric alphanumeric printer азбучно-цифровий принтер animated graphics мультиплікаційна графіка apostrophe апостроф application software прикладне програмне забезпечення area область область пам'яті area memory argument аргумент array масив arrow стрілка Artificial Intelligence (AI) штучний розум; штучний інтелект ASCII ASCII assembler асемблер assembly language мова асемблера assign (a value to a variable) надавати (значення змінним величинам) asterisk зірочка attribute атрибут

R

back space back-up ~ copy ~ device bar code BASIC basic basic configuration baud binary binary code hit high ~ low ~ bit-mapped graphic bit-mapping block

board, mother

bold print

крок назад запасний запасна копія додатковий пристрій (запасний) бар кол БЕЙСИК базовий базова конфігурація бод подвійний подвійний кол біт старший ~ мололиий ~ графіка з по-бітовим зображенням по-бітове зображення

центральний блок; материнська плата комп'ютера жирний шрифт

булівський

Boolean

C

1 4	
boot	загружати; завантажувати
cold ~	холодний старт
warm ~	гарячий старт
brace	фігурні дужки
brace (open)	відкриті дужки
bracket	квадратові дужки
branch	галузь
branching statement	умовний перехід
bubble memory	запам'ятовуючий пристрій на магнетних доменах
buffer	буфер
bus	канал
byte	байт
kilo~	кілобайт
mega~	мегабайт
mega-	Moradani
С	Сі (мова програмування Сі)
CAD (computer-aided design)	автоматизоване проєктування
CAI (computer-aided instruction)	навчання за допомогою ЕОМ
call	виклик
CAM (computer-aided modelling)	автоматизоване моделювання
capital letter	велика літера
caps lock	замок регістра
carriage return	поворот каретки
case	регістр
~ lower	
	верхній ~
~ upper	нижній ~
cassette recorder (for computers)	касетний накопичувач (для комп'ютера)
cell	комірка
central processing unit (CPU)	центральний процесор
channel	канал
character	символ; буква; знак
control ~	символ управління
~ sequence	послідовність символів
character generator	генератор символів
character recognition	розпізнання знаків; символів
check sum	контрольна сума
checkbook (program)	бухгалтерський розрахунок
chip	мікросхема; чип; кристал інтегральної схеми
microprocessing ~	мікропроцесор(ний чип)
click	клацнути
clipboard	палітурка КОБОЛ
COBOL	
code	код
computer ~	машинний код
control ~	символ (код) управління
EOF ~	символ кінця файла
object ~	об'єктний код
source ~	вихідний код
cold boot	холодний старт
colon	двокрапка

column	колонка
COM file	СОМ-файл (КОМ)
comma	кома
command	наказ
command line	командний рядок
comment	коментар
communications	зв'язок
communications channel	канал зв'язку
compatibility (of programs)	програмна сумісність
compatibility, IBM	сумісність з комп'ютером ІВМ
compile	компілювати
compiled language	компільована мова
compiled program	скомпільована програма
compiler	компілятор
computer	комп'ютер; електро-обчислювальна машина (ЕОМ)
host ~	провідний (ведучий) комп'ютер
mainframe ~	великий комп'ютер
personal ~	персональний комп'ютер
computer code	машинний код
computer literacy	комп'ютерна грамотність
computer translation	машинний переклад
computer-aided design	автоматизоване проєктування
computer-aided instruction	навчання за допомогою ЕОМ
computerized desktop	автоматизоване робоче місце (АРМ)
computerized office	автоматизоване робоче місце (АРМ)
configuration	конфігурація
configure	конфігурувати
constant	константа
contents (of a file)	зміст (файла)
control character	клявіша управління
control code	символ (код) управління; код управління
control key	клявіша CNTL; клявіша управління
controller	контролер
conversational mode	діялоговий режим; режим запитання-відповідь
сору	копія; копіювати
hard ~	тверда копія
copying	копіювання
counter	лічильник
CP/M	CP/M
CPU	центральний процесор
crash	аварійна відмова
current	біжучий
current disk	біжучий диск
cursor	курсор
daisy-chain	скріпляти ланцюгом
daisy-wheel printer	принтер пелюсткового типу
data base	база даних
data disk	робочий диск
data file	файл даних

опрацювання даних

D

data file data processing

data processing system	система для опрацювання даних
debug	налагодити
debugger	налагоджувач
debugging	налагодження; відладка
decimal	десятковий
default	по умовчанню
~ value	атрибут призначений по умовчанню
DEL	знищити символ
delete	видалити; знищити
delete key	клявіша знищення (видалення)
delimiter	обмежувач
density	густина запису інформації
desk accessories	настільні аксесуари
desktop	настільний
~ computer	настільний комп'ютер
~ publishing	домашнє видавництво
device	пристрій
input ~	пристрій вводу
logical ~	логічний пристрій
output ~	пристрій виводу
DIP switch	перемикач DIP
DIR	команда DIR
directory	каталог; зміст
disassembler	дисасемблер
disk	диск
disk drive	дисковод; дискдрайв
disk operating system	дискова операційна система
display	дисплей
distribution	дистрибуція
distribution disk	дистрибутивний диск
documentation	документація
DOS	ДОС; дискова операційна система
dot-addressable graphics	графіка з адресуванням точок
dot-matrix printer	принтер матрично-голчатого типу
double precision arithmetic	(числові) обчислення з подвійною точністю
double-click	подвійно клацнути
double-density	подвійна густина (густота)
double-sided double-density floppy	дво(х)сторонній подвійної густини (густоти) флопі диск
double-sided floppy disk	двохсторонній флопі-диск
down (failure)	відмова
down time	тривалість часу відмови
download	розгрузити; розвантажити
drive	дисковод; накопичувач
tape ~	накопичувач на магнетній стрічці
Winchester ~	Вінчестер-накопичувач
driver	драйвер

E

edit editor editor, text educational technology

редаґувати; відредаґувати редактор

текстовий редактор технічні засоби навчання

eject	викидати
electric typewriter	електрична друкарська машина
emulate	емулювати
emulation	емуляція
encoder	кодифікаційний пристрій
end of file	кінець файла
enter	увід; уводити
environment	середовище
EOF	кінець файла
EOF code	символ кінця файла знак кінця файла
EOF symbol (code)	· · ·
EPROM (erasable programmable only memory)	репрограмувальний запам'ятовуючий пристрій
equal sign	знак рівняння
erasable	репрограмувальний
erasable memory	репрограмувальний запам'ятовуючий пристрій
erasable programmable only memory (EPROM)	репрограмувальний запам'ятовуючий пристрій
erase	стирати; знищувати
error	помилка
error flag	флаг помилки
EXE file	ЕХЕ файл
executable file	виконавчий файл
execute	виконувати; програма виконує такі функції
expression	вислів
extension (of a filename)	розширення імені файла
external	зовнішний
external memory	зовнішня пам'ять
F-key	Ф-клявіша
fail	відмовляти
failure	відмова; відказ
fault-tolerance	нечутливість до відмов
feed	перекрутити папір
fiber	волокно
~ cable	волоконний кабель
~ glass	СКЛОВОЛОКНО
~ optics	волоконна оптика
field	поле
file	файл
COM ~	-
	COM ~
data ~	~ даних
EXE ~	EXE ~
executable ~	виконавчий ~
random access ~	~ з довільним доступом
read only ~	~ тільки для читання
read-write ~	~ для читання й запису
sequential ~	посліловний ~
text ~	послідовний ~
file ID	
	ідентифікатор ~а
file length	довжина файла
filename	назва файла
filename suffix	тип файла; розширення файла

F

filetype	тип файла
find	розшукувати
fine print	дрібний шрифт
firmware	апаратно-програмне забезпечення
fixed	зафіксований
	Флаг
flag	плаваючий
floating	флопі
floppy	флопі диск, гнучкий диск
~ disk	флоні диск, гкучкий диск Флоні дискдрайв
~ disk drive	флонг дискдрамь папка
folder	
font	шрифт перекручувати папір на цілий аркуш
form feed	
format	формат
formatting	форматування
Forth	Форт
Fortran	Фортран
full screen	екранний дисплей
full screen editor	екранний редактор
function key (F-key)	функціональна клявіша
G	
global	гльобальний
~ search	~ розшук
	~ розшук графіка
graphics	• •
animated ~	мультиплікаційна ~
bit-mapped ~	~ з по-бітовим зображенням
dot-addressable ~	~ з адресацією точок
graphics board	графічна плата
graphics display	графічний дисплей
graphics mode	графічний режим
graphics screen	графічний дисплей
greater than	більше
н	
hacker	програміст
hard copy	тверда копія
hard disk	гард диск, жорсткий диск, твердий диск
hard disk drive	гард дискдрайв
hardware	технічне (електронне) обладнання
head	головка
head, read/write	головка зчитування запису
hexidecimal	шістнадцятковий
high bit	старший біт
high-level language	мова високого рівня
highlight	виділяти
hologram	голограма
holography	голографія
host computer	провідний (ведучий) ком'пютер
hyphenate	писати через дефіс
, ,	

Ι інтерфейс уводу й виводу I/O interface ікона icon ID ідентифікатор робити відступ indent індекс; показник; складати покажчик index information retrieval system інформаційно-розшукувальна система увід/уводити input input device пристрій вводу увід-вивід, уводити-виводити input-output пристрій для вводу і виводу input-output device input-output port порт уводу і виводу вставка/вставляти: втулка insert insert key клявіша вставки insert mode режим вставки insertion вставка integrated circuit інтегральна мікросхема intelligent videoterminal інтелектуальний відеотермінал interactive діялоговий інтерфейс interface interpreter інтерпретатор interrupt припинення; припиняти invalid недопустимий italic print курсив italics курсив J фарбо-розбризкуючий принтер jet-spray printer joystick лжойстик K клявіша kev key word ключове слово keyboard клявіятура натискання клявіші keystroke kilobyte кілобайт L label позначка language мова high-level ~ ~ високого рівня low level ~ ~ низького рівня mid-level ~ ~ середнього рівня object ~ об'єктна ~ source ~ вихілна ~ laser лазер laser printer лазерний принтер

повжина

length

light pen	світлове перо
line	рядок
command ~	командний ~
~ editor	рядковий редактор
~feed	перекрутити папір на один ~
~ length	довжина ~а
linear	лінійний
linker	редактор зв'язку
listing	листинг
load	загрузка; загружати
loader	загружчик
local	локальний
local area network	локальна мережа мікро ЕОМ
logical	логічний
logical device	логічний пристрій
loop	шикл
low-level language	мова низького рівня
lower case	нижній регістр
~ characters	символи нижнього регістру
И	
machine code	машинний код
machine translation	машинний переклад
macro	макро
macroassembler	макроасемблер
main memory	оперативна пам'ять
main storage device	оперативний запам'ятовуючий пристрій
mainframe computer	великий комп'ютер
margins	поля
mass storage device	внутрішний запам'ятовуючий пристрій
mean time between failures	середній час роботи на відказ (відмову)
megabyte	мегабайт
memory	пам'ять
bubble ~	запам'ятовуючий пристрій на магнетних доменах
external ~	зовнішня пам'ять
~ area	область пам'яті
~ capacity	ємність пам'яті
~ page	сторінка пам'яті
menu	меню
microcomputer	мікрокомп'ютер; мікро-ЕОМ
microfloppy	мікрофлопі (З 1/2-дюймовий (90 мм) гнучкий)
microprocessor	мікропроцесор
mid-level language	мова середнього рівня
minifloppy	мініфлопі (5 1/4-дюймовий (130 мм) гнучкий)
minus	мінус
mode	режим
modem	модем
module	модуль
monitor	монітор; відеотермінал; дисплей
25 x 80 ~	монітор на 25 рядків по 80 символів
color~	кольоровий монітор
mother board	центральний блок; материнська плата комп'ютер

миша mouse multifinder мультишукач multiterminal system багатотермінальна система багатокористувальний multiuser N network мережа non-volatile memory енерго-незалежна пам'ять number sign знак числа O об'єктний object об'єктний кол ~code ~ language об'єктна мова об'єктна програма ~ program оптичне розпізнання знаків; символів OCR (optical character recognition) off-line mode автономний режим office бюро; канцелярія; контора office automation автоматизація діяльности установи offset зміщення: офсет on-line mode оперативний режим; режим он-лайн open brace відкриті дужки operand операни operating system операційна система optical character recognition (OCR) оптичне розпізнання знаків, символів option output вивіл: виволити output device пристрій виводу overwrite (a file) перезаписувати P paginate нумерувати сторінки paragraph параграф; абзац parallel port паралельний порт parallel printer паралельний принтер parameter параметр parentheses дужки Pascal ПАСКАЛЬ пароль password percent sign знак процентів period peripheral device периферійний пристрій peripheral device controller периферійний контролер personal computer персональний комп'ютер platen валок (для паперу в принтері) portable портативний шрифт; друкувати; надрукувати print print out видрукувати printer принтер alphanumeric ~ азбучно-цифровий принтер

dot-matrix ~	принтер матрично-голчатого типу
jet-spray ~	фарбо-розбризкуючий принтер
laser ~	лазерний принтер
parallel ~	паралельний принтер
serial ~	принтер послідовної дії
thermal ~	пристрій термодруку
procedure	процедура
program	програма; програмувати; програмний
program counter	лічильник програми
programmable memory	програмувальний запам'ятовуючий пристрій
programmable read only memory (PROM)	програмувальний постійний запам'ятовуючий пристрій
programmable ROM	програмувальний постійний запам'ятовуючий пристрій
programmer	програміст
programming	програмування
programming environment	програмне середовище
programming language	мова програмування
PROM (programmable read only memory)	програмувальний постійний запам'ятовуючий пристрій
prompt	підказування
Q	
question mark	знак запитання
quotation mark	лапки (у лапках)
R	
RAM (random access memory)	запам'ятовуючий пристрій з довільним доступом
RAM size	об'єм оперативної пам'яті
random access	довільний доступ
~ file	файл з довільним доступом
~ memory (RAM)	запам'ятовуючий пристрій з довільним доступом
read	зчитувати
read into memory	зчитувати в пам'ять
read only file	файл тільки для читання
read only memory (ROM)	постійний запам'ятовуючий пристрій
read-write file	файл для читання й запису
read-write head	головка зчитування/запису
real time	реальний час
~ clock	
0.000	годинник реального часу
~ operating system	операційна система реального часу
~ processing	режим праці в реальному часі
recognition	розпізнання; розпізнавання
record	запис; записувати
recursion	рекурсія
recursive	рекурсивний
redirect	переназначувати
redirection	переназначування
register	регістр
reliability	надійність
rename	переіменувати
replace	замінити

ключове слово

reserved word

S

reset key	клявіша СКИД; рісет
resident	резидентний
resident software	резидентна програма
resident utility	резидентна утиліта
resolution	розв'язуюча здатність (монітору)
return	перехід на новий параграф
ribbon	(друкарська) стрічка
ROM (read only memory)	постійний запам'ятовуючий пристрій
Trom (road only momory)	
screen	дисплей; екран
screen down	просувати екран по файлі вперед
screen output	екран виводу
screen up	просувати екран по файлі назад
scroll	просувати
SCSI (Small Computer System Interface)	інтерфейс малої комп'ютерної системи
	The state of the s
search	розшук
sector	сектор
segment	Сегмент
select	вибирати
semi-colon	крапка з комою
semiconductor	напівпровідник
semiconductor chip	напівпровідникова мікросхема
sequence	послідовність
sequential	послідовний
sequential file	послідовний файл
serial port	послідовний порт
serial printer	принтер послідовної дії
single board card	мікропроцесорний одноплатний модуль
single-density single-sided floppy disk	односторонній флопі диск одинарної густини
slash	риска дробу
smart	інтелектуальний
smart terminal	інтелектуальний термінал
soft-sectored disk	програмно-секційований диск
software	програмне забезпечення
application ~	прикладна програма
~ package	пакет прикладних програм
resident ~	резидентна програма
	системне програмне забезпечення
system ~	сортувати; класифікувати
source code	вихідний код
	вихідна мова вихідна мова
source language	
source program	вихідна програма
space (between words)	проміжок (між словами)
space bar	клявіша проміжку
speech recognition	розпізнання голосу
speed	швидкість
spreadsheet	бухгалтерський звіт
stack	стек
stack pointer	покажчик стека
startup disk	завантажувальний диск

statement	оператор
stop	зупинка; стоп
storage device	запам'ятовуючий пристрій
string	рядок символів
subroutine	підпрограма
substring	підрядок
suffix (of a file name)	розширення файла; тип файла
support	забезпечувати; ДОС забезпечує працю 16-ох
••	логічних пристроїв
syntax	синтаксис
syntax error	синтаксична помилка
system	система
systems software	системне програмне забезпечення
Г	
tab	табулятор
tape drive	накопичувач на магнетній стрічці
template (current screen line)	біжучий рядок на екрані
text	текст; текстовий
~ editor	текстовий редактор
~ file	текстовий файл
~ mode	текстовий режим
thermal printer	пристрій термодруку
top of file	початок файла
track	доріжка; трек
tractor	зірчатка; трактор
transient	транзитний
transient utility	транзитна утиліта
translation	переклад
transpose (letters)	переставляти букви
typewriter	друкарська машина
IJ	
underline	підкреслювати
underlining	підкреслювання
upper case	верхній регістр
upper case characters	символи верхнього регістра
user	користувач
user friendly	дружелюбний
user ID	ідентифікатор користувача
utility	утиліта
V	
valid	допустимий
variable	допустимии 3мінний
version (of a program)	версія
video game	відеоатракціон; відеоігри
video terminal	відеоагракціон, відеоп ри відеотермінал
videotape	відеострічка; відеозапис; робити відеозапис
videotape recorder	відеострічка, відеозапис, робити відеозапис
videoterminal (intelligent)	інтелектуальний відеотермінал
1000001111111111 (Internsein)	штолоктуальний відсотерміналі

view virus voice input, output voice recognition

W

wand warm boot white out (a mistake)

wildcard file wildcard filename Winchester disk Winchester drive word length word processing word processor word wraparound write

write
 ~ error
 ~ protection
write to disk
write to file

XYZ

xerox xerox copy zoom вид вірус

голосовий увід, вивід розпізнання голосу

паличка гар'ячий старт

виправити «Штрихом»; замалювати помилку білилом; відбілювати

оплилом; відоплюва: неявне ім'я неявна назва Вінчестер-диск Вінчестер-накопичувач довжина слова

довжина слова
опрацювання тексту
текстовий процесор
загортати слова
записувати
помилка запису
захист запису
записувати на диск

записувати у файл

ксерокс ксерокопія

показати крупним планом

SHORT GLOSSARY OF AUDIO-VISUAL TECHNOLOGY

A

adiust AM broadcasting AM stereo amplifier audio A/V (audio-visual)

A/V aids A/V department

B

battery Beta big-screen TV brightness broadcast broadcasting broadcasting company

C

cable TV system camera color camera cassette cassette player cassette recorder cathode ray tube (CRT) CCD (charge-coupled device) channel character generator chromakey closed caption broadcast closed circuit TV compact disc compact disc player contrast (TV picture) CRT (cathode ray tube) CRTC (Canadian Radio-Television and Telecommunications Commission)

D

DAT (digital audio technology) definition high definition

урегульовувати передача на середній хвилі стереопередача на середній хвилі підсилювач звуковий; авдіо авдіо-візуальний авдіо-візуальна наочність

авдіо-візуальний відділ ТЗН (технічних засобів навчання)

батарейка Бета

проєкційний телевізор

яскравість передавати радіомовлення

компанія радіомовлення

кабельна система камера (фотокамера) кольорова камера

касетка

касетний програвач касетний магнетофон електронно-променева лампа підзаряджуючий пристрій

канал

знакогенератор кольорова рірпроєкція

передача з субтитрами за вимогою телебачення по замкнутому каналу

компактний лиск

програвач компактних дисків

контрастність

електронно-променева трубка

Канадська комісія радіо-телебачення й телезв'язку

цифрова авдіотехніка чіткість зображення високої чіткости

	density digital	густина цифровий
	digital audio technology (DAT)	цифрова авдіотехніка
	dish	параболічна антена
173		
E		
	edit (tape, film)	перехід; монтувати; змонтувати
	editer (machine)	монтажний пульт
	educational TV	навчальне телебачення
	educational technology	технічні засоби навчання (ТЗН)
	eight-millimeter (tape)	восьмиміліметрова стрічка
	erase	стирати; знищувати
	erase head	стираюча головка
F		
	fast-forward	швидкісна перемотка вперед
	FCC (Federal Communications Commission)	Федеральне управління зв'язку США
	feed	лінія зв'язку
	satellite ~ (uplink)	лінія супутник-земля
	satellite ~ (downlink)	лінія земля-супутник
	studio to transmitter ~	лінія студія-передавач
	feedback (as in electronic noise)	зворотне живлення
	feedback (as in public opinion)	зворотний зв'язок
	fiber cable	волоконний кабель
	fiber optics	волоконна оптика
	fidelity	чіткість; вірність
	high ~	висока чіткість відтворювання; гайфай
	flying erase head	обертаюча головка
	FM (frequency modulation) broadcasting	ультра коротка хвиля
	frequency	частота
G	н	
	ghost	(сніжить і) дублює зображення
	half-inch (tape)	12,5 мм стрічка
	head (tape recording)	головка
	erase ~	стираюча головка
	flying erase ~ (VCR)	обертаюча головка
	playback ~ record ~	головка відтворення головка запису
	hi-fi	гай фай
	high definition TV (HDTV)	телебачення високої чіткости
	high tech	передова техніка
	horizontal hold	синхронізація рядка
		•
I		
	inches per second (tops ence 1)	COMMUNICATION NO CONTINUE (
	inches per second (tape speed)	сантиметри на секунду (швидкість прокручування стрічки)
	1 1/8 ips	4,25 c/c
	3 1/4 ips	9,5 c/c

7 1/2 ips 15 ips integrated circuit interference (with a signal)

JKL

laser disc player LED light(ing) live (broadcast) low (frequency sound) low-light camera

M

microphone
condenser ~
dynamic ~
mobile unit
monitor
multiphase

N

network
commercial ~
public ~
noise (interference in sound or picture)
signal to noise ratio
NTSC

O P Q

PAL picture (TV, video) play (a tape, record) play back preamp projection TV

R

rearscreen projection receive (a signal) receiver (radio) record reel (of tape) reel-to-reel remote (broadcast) remote control (unit) remote mobile unit rental 19 с/с 38 с/с інтеґральна мікросхема перешкода, перешкоди

програвач лазерних дисків світлодіод світло; освітлення пряма передача; трансляція; транслювати низька частота високочутлива камера

мікрофон конденсаторний мікрофон динамічний мікрофон пересувна станція монітор багатофазний

мережа комерційна мережа громадська мережа перешкоди; інтерференція звуку або зображення відношення сигнал-перешкода НТСЦ

ПАЛ зображення програвати відтворювати передпідсилювач проєкційний телевізор

рірпроєкція приймати сиґнал приймач записувати бобіна; моток стрічки бобінний позастудійна передача дистанційне управління пересувна станція прокат

	videotape ~	відеопрокат
	resolution	розв'язуюча здатність
	high resolution camera	камера з високою розв'язучою здатністю
	rewind	перемотка
	RGB	червоне-зелене-голубе
	RGB monitor	RGB (кольоровий) монітор
S		
	satellite dish	параболічна антена
	screen	екран
	big screen TV	великоекранне телебачення
	satellite transmission	передача з допомогою (по) супутника(-у)
	SECAM	CEKAM
	sensitivity	чутливість
	signal	сигнал
	signal to noise ratio	відношення сигнал-перешкода
	snow	сніг; сніжить на екрані
	sound	звук
	soundtrack	звукова доріжка
	spacebridge	телеміст
	speaker	голосник; колонка
	special effects	спецефекти
	computer-generated special effects	комп'ютерні спецефекти
	speed	швидкість
	1 1/8 ips	4,25 с/с (сантиметри на секунду)
	3 1/4 ips	9,5 c/c
	7 1/2 ips	19 c/c
	15 ips	38 c/c
	splice	склейка
	standard	стандарт
	~s conversion	перетворювання стандартів
	~s converter	перетворювач стандартів
	stereo	стерео
	stereo receiver	стереоприймач
	studio	студія
	studio quality	студійна якість
	superimpose	накладати; наложити
T		
	tape (a tape cassette)	магнетофонна стрічка; касетка
	blank ~	порожня стрічка; чиста стрічка
	high quality ~	високоякісна стрічка
	interesting ~	цікавий запис
	tape (vb.)	записати
	tape recorder	магнетофон
	teleconference	телеконференція
	teleconference broadcast	телеміст
	telephone	телефон
	push button ~	клявішний телефон
	television	телевізор; телебачення
	three-quarter inch format	формат U-matic

titles track transmission transmit tristandard TV

UVWXYZ

VCR
vertical hold
VHS
video
videotape
high-quality ~
videotape player
videotape recorder
VTR
white balance (on a video camera)

титри доріжка (запису інформації) передача передавати тристандартний телебачення

відеомагнетофон
польова синхронізація
VHS (ве-аш-ес)
відео
відеострічка
високоякісна відеострічка
відеопрогравач; відеоприставка
відеомагнетофон
відеомагнетофон
баланс білого; зробити баланс білого

